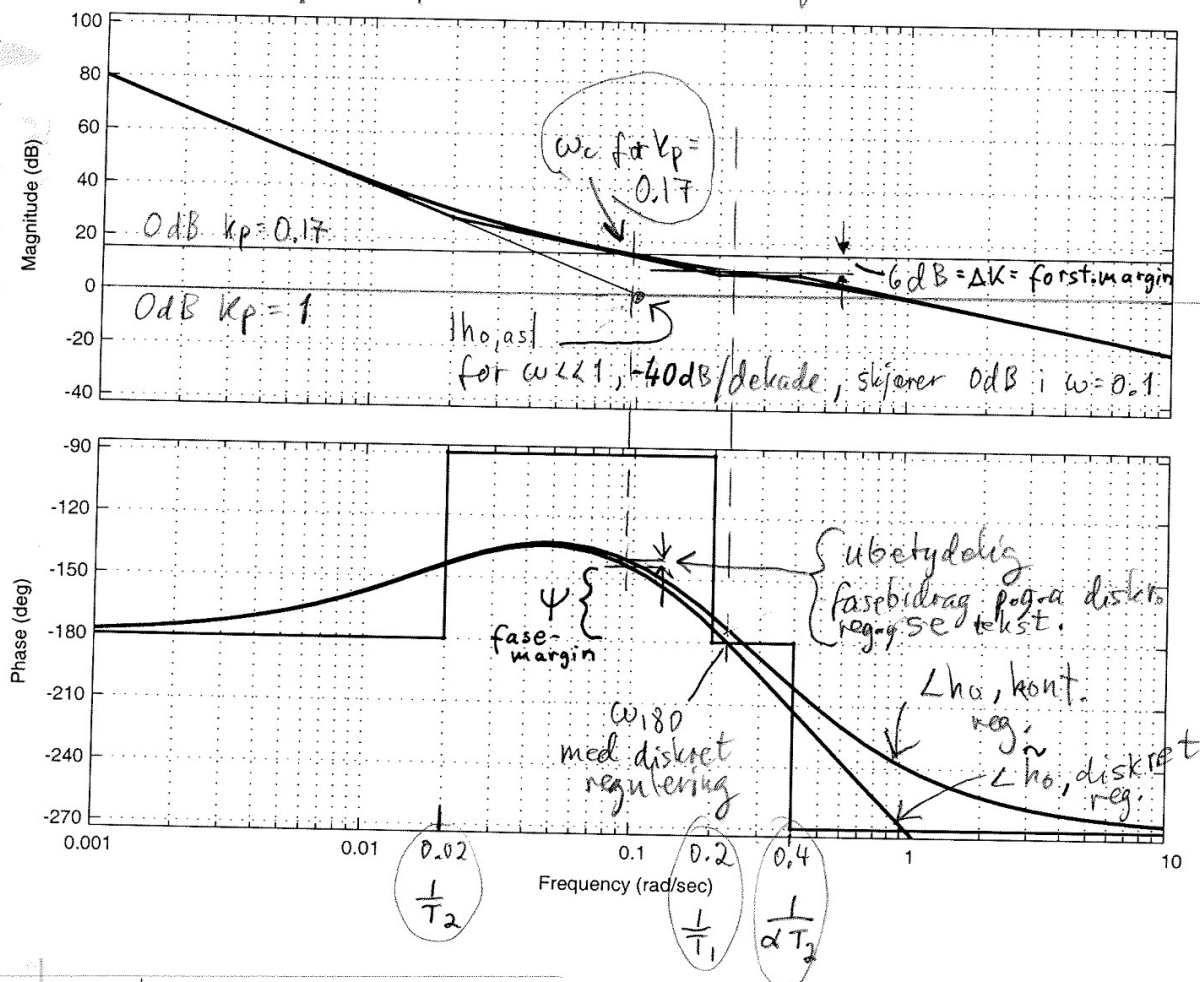

Løsningsforslag eksamen 3005 regulerings- teknikk 15/5-2003

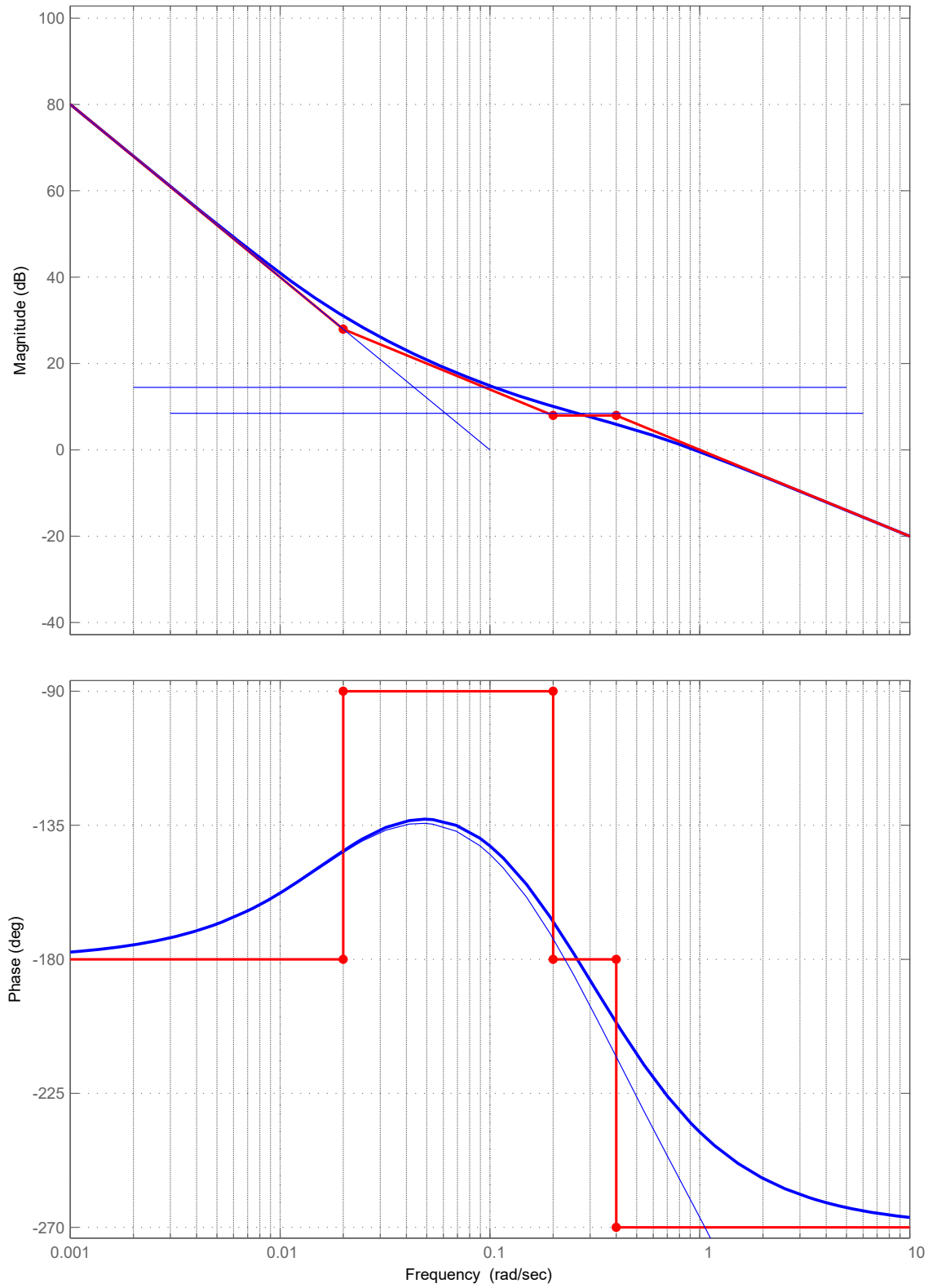
1a) Dette er en begrenset PD-regulator.
Prosesen har $\angle h_u < -180^\circ \forall \omega \Rightarrow$
den kan bare stabiliseres med en regulator
med derivetvirkning.

1b) Av Bode diagrammet ser vi at systemet er
ustabilt for $k_p = 1$. Se ellers figur:

For $k_p = 1$ er $\omega_c \gg \omega_{180} \Rightarrow$ ustabilt system

Bode Diagram

- 2 -

1c) Haldelementet fører til nærmest til at det introduceres en tidsforsinkelise $= \frac{T}{2}$ i den lukkede sløjfe. Dette gir til nærmest en ny $\tilde{h}_0 = h_0 e^{-\frac{T}{2}s}$. Se figur forrige side. Vi må addere $-\frac{T}{2} \cdot \omega = -0.5\omega$ ved alle frekvenser, dvs. $-0.5 \cdot \frac{180}{\pi} \cdot \omega$ når vi går om til grader.

1d) Fra diagrammet ser vi at vi må redusere k_p med ca. 15.5 dB for å få 6 dB fasemargin. Ny k_p blir da $1 \cdot 10^{-\frac{15.5}{20}} \approx 0.17$

Kryssfrekvensen er ca. 0.093. Fasebidraget blir da $-0.5 \frac{180}{\pi} \cdot 0.093 = -2.7^\circ \Rightarrow$ minimal innvirkning fra haldelementet $\Rightarrow T$ er liten nok!

1e) Nærmere i det lukkede system blir $n_0(s) + t_0(s)$, der $h_0 = \frac{t_0}{n_0} :$

$$s^2(1 + \alpha T_2 s) + k_p k (1 + T_2 s)(1 - T_1 s) \\ = \alpha T_2 s^3 + (1 - T_1 T_2 k_p k) s^2 + k_p k (T_2 - T_1) s + k_p k$$

Tabell:

$$\frac{\alpha T_2}{(1 - k_p k T_1 T_2)} \quad \frac{k_p k (T_2 - T_1)}{k_p k} \\ k_p k (T_2 - T_1 - \frac{\alpha T_2}{1 - k_p k T_1 T_2})$$

1f) $k_p k$
For det første må alle koeffisientene i $n_0(s) + t_0(s)$ ha samme fortegn. Dette innebærer kravet $T_2 > T_1$

- 3 -

noe som er rimelig, for med $T_2 < T_1$ ville det ikke bli mulig å få faren til å over -180° , dvs. vi ville ikke hatt noen derivatutveksling.

1g) Erstattet e^{-Ts} med en rasjonal approksimasjon, f.eks. $e^{-Ts} \approx \frac{1 - \frac{Ts}{2}}{1 + \frac{Ts}{2}}$

Oppgave 2 a) Vi har for romtemperaturer:

$$C_L V \frac{dx_1}{dt} = g_{1V}(V - x_1) + g_{21}(x_2 - x_1)$$

$$\Rightarrow \frac{1}{C_L V} = k_1, \quad g_{1V} = k_3$$

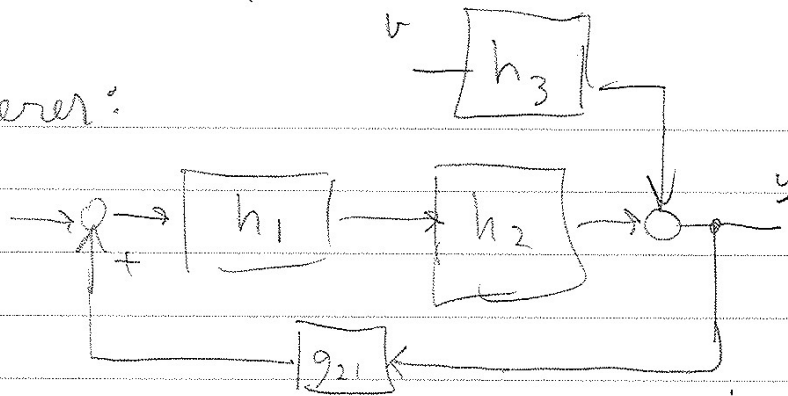
For ovenn:

$$C_E \frac{dx_2}{dt} = u - g_{21}(x_2 - x_1)$$

$$\Rightarrow k_2 = \frac{1}{C_E}$$

-4-

2b) Definerer:

$$V_i \text{ her } h_3 = \frac{k_3 \cdot k_1 \cdot \frac{1}{s}}{1 + (g_{21} + k_3)k_1 \cdot \frac{1}{s}} = \frac{k_1 k_3}{s + (g_{21} + k_3)k_1}$$

$$h_1 = \frac{k_2 \cdot \frac{1}{s} \cdot g_{21}}{1 + k_2 \frac{1}{s} g_{21}} = \frac{k_2 g_{21}}{s + k_2 g_{21}}$$

$$h_2 = \frac{k_1 \cdot \frac{1}{s}}{1 + (g_{21} + k_3)k_1 \frac{1}{s}} = \frac{k_1}{s + (g_{21} + k_3)k_1} \Rightarrow \begin{cases} h_3 = k_3 \cdot h_2 \\ n_3 = n_2 \\ t_3 = k_3 t_2 \end{cases}$$

$$h_{vy} = h_3 \cdot \frac{1}{1 - h_1 h_2 g_{21}} = \frac{t_3}{n_3} \cdot \frac{1}{1 - \frac{t_1}{n_1} \cdot \frac{t_2}{n_2} \cdot g_{21}}$$

$$= \frac{t_3 \cdot n_1 \cdot n_2}{n_3 \cdot n_1 \cdot n_2 - t_1 t_2 n_3 g_{21}} = \frac{k_1 k_3 (s + k_2 g_{21})}{(s + k_2 g_{21})(s + (g_{21} + k_3)k_1) - k_1 k_2 g_{21}^2}$$

$$= \frac{k_1 k_3 (s + k_2 g_{21})}{s^2 + (k_2 g_{21} + k_1 k_3 + k_1 g_{21})s + k_1 k_2 k_3 g_{21} + k_1 k_2 g_{21}^2 - k_1 k_2 g_{21}^2}$$

$$= \frac{k_1 k_3 (s + k_2 g_{21})}{s^2 + (g_{21}(k_1 + k_2) + k_1 k_3)s + k_1 k_2 k_3 g_{21}}$$

- 5 -

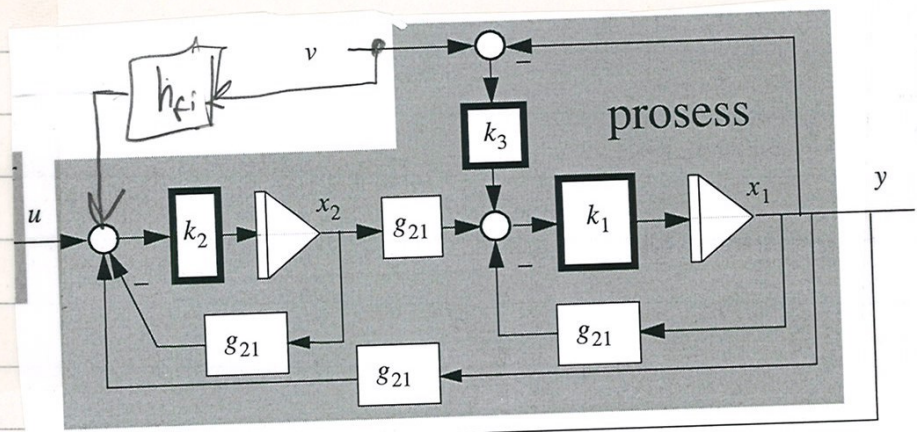
2c)

$$\text{Slutteverdi-teoremet: } y(\infty) = \lim_{s \rightarrow 0} s \left[h_{vy}(s) \cdot \frac{V_0}{s} \right] = h_{vy}(0)$$

$$= \frac{k_1 k_2 k_3 g_{21}}{k_1 k_2 k_3 g_{21}} \cdot V_0 = V_0 \Rightarrow \text{rimelst, for}$$

mår det ikke er nogen opvarmning vil rumtemp. y
 $\rightarrow$ utetemp. V_0 .

2d)

figur 2.1

$$V_0 \text{ kan } h_{fi} \cdot \frac{k_2 \cdot \frac{1}{s} \cdot g_{21}}{1 + k_2 \cdot \frac{1}{s} \cdot g_{21}} + k_3 = 0$$

$$\Rightarrow h_{fi} = \frac{-k_3 (s + k_2 g_{21})}{k_2 g_{21}} = -K_f (1 + T_f s)$$

med $T_f = \frac{1}{k_2 g_{21}}$, $K_f = k_3$

2e) Statisk $h_f = h_{fi}(0) = -k_3$

Den fjerner avvik når utetemperaturen er konstant.

ikke realiserbar p.g. uendelig derivat-
 bitrækning ved høje frekvenser

Eksamen i SIE3005 reguleringsteknikk
(flervalgs-seksjon)
NTNU, 15. mai 2003

Høyeste oppnåelige samlet poengsum = 50.00

	A	B	C	D	E	F
o 1	-0.40	-0.40	-0.40	-0.40	-0.40	2.00
o 2	2.00	-0.40	-0.40	-0.40	-0.40	-0.40
o 3	-0.40	-0.40	-0.40	-0.40	2.00	-0.40
o 4	-0.40	2.00	-0.40	-0.40	-0.40	-0.40
o 5	-0.40	-0.40	-0.40	2.00	-0.40	-0.40
o 6	-0.40	-0.40	2.00	-0.40	-0.40	-0.40
o 7	-0.80	-0.80	-0.80	-0.80	4.00	-0.80
o 8	-0.60	-0.60	-0.60	3.00	-0.60	-0.60
o 9	1.33	1.33	-0.50	-1.75	-1.75	1.33
o10	-0.70	-0.43	-0.43	-0.43	3.00	-1.00
o11	-0.97	4.00	-0.97	-0.97	-0.10	-0.97
o12	-1.33	-1.33	1.33	1.33	-1.33	1.33
o13	2.00	-1.00	-1.00			
o14	-1.00	2.00	-1.00			
o15	2.00	-1.00	-1.00			
o16	-1.00	-1.00	2.00			
o17	-1.00	2.00	-1.00			
o18	2.00	-1.00	-1.00			
o19	-0.97	4.00	-0.97	-0.97	-0.97	-0.10